

Skræddersy Windows 11 til dine behov

WINDOWS-SKRIVEBORD.

Randi Mortensen | Zyberdata.dk | 29. september 2022

Skræddersy Windows 11 til dine behov

ER DU TRÆT AF DIT WINDOWS-SKRIVEBORD? SÅ GIV WINDOWS 11 EN ANSIGTSLØFTNING, SOM GØR COMPUTEREN SJOVERE OG MERE FUNKTIONEL. WINDOWS RUMMER SELV GODE TILPASNINGSMULIGHEDER, MEN TRE SPECIALPROGRAMMER KAN GØRE UNDERVÆRKER

1 Simple justeringer

Windows 11 selv giver flere muligheder for at tilpasse brugerfladens udseende. Højreklik på skrivebordet, og vælg "Personlige tilpasning". Her finder du en samling af tapeter, farveskemaer, lyde og markører. Det vender vi tilbage til i andet trin.

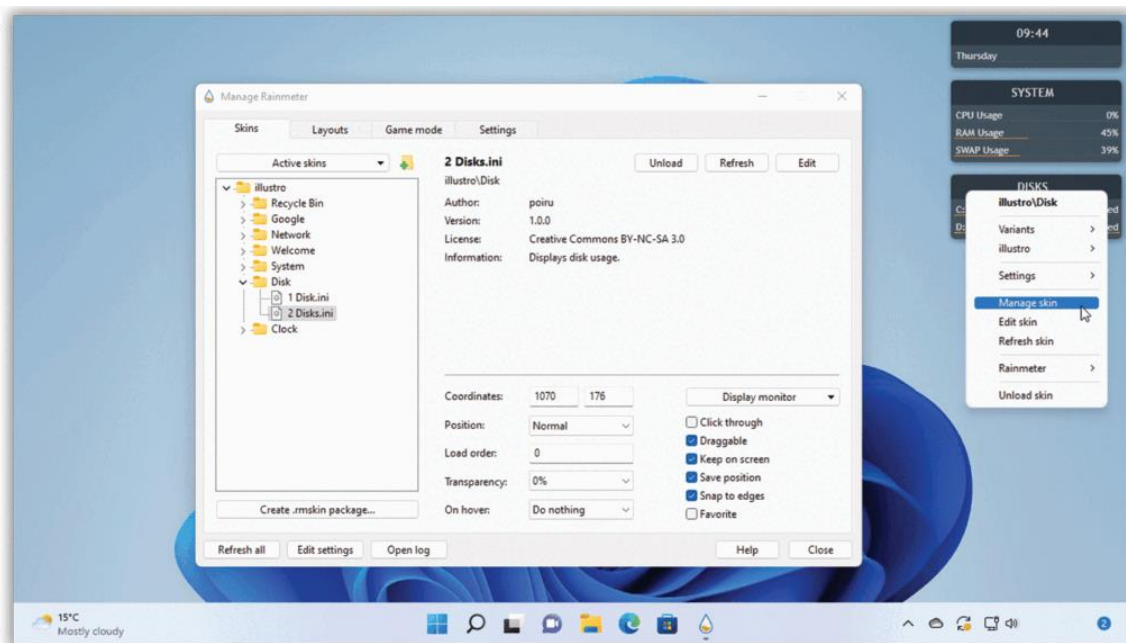
Lige nu fokuserer vi på sektionerne neden-under, og vi begynder med "Baggrund". Her kan du vælge dit tapet med rullemenuen på en af fire måder: Billede, Dækkende farve, Slideshow (vælg en mappe med billeder på din pc) eller Windows Spotlys, der viser en række landskaber, som er håndplukket af Microsoft.

Når man vælger en ny baggrund, vil man normalt se, at Proceslinje og andre elementer på Skrivebordet skifter farve, så de passer til tapetet – denne mekanik kan man ændre ved i stedet at vælge "Farver". Her får du mulighed for at vælge mellem lys og mørk tilstand (Du kan angive specifikke indstillinger for Windows-dialogbokse og apps). Du finder også knappen "Gennemsigtig-hedseffekter". Hvis den er slået til, kan du se, at når dine dialogbokse passerer hen over en stærkt farvet baggrund (såsom dit tapet), kan man ane den farve, der skinner igennem.

Længere nede kan man vælge markeringsfarve. Hvis den er sat til "Automatisk," bliver grundfarverne i dialogbokse, Proceslinje og andre Windows-elementer defineret af dit

skrivebordstapets farveskema. Hvis du hellere selv vil indstille dem, indstiller du rullemenuen til "Manuel" og eksperimenterer med de forskellige farver nedenunder (hvis de ikke passer dig, kan du blade længere ned og klikke på "Vis farver", så du kan vælge fra hele Windows-paletten).

Et sidste tip: Hvis du vil ændre Proces-linjens farve, skal du skifte fra Lys tilstand til Mørk eller Brugedefineret. Herefter kan du vælge standardtilstanden for Windows (plus for apps).

2 Arbejd med temaer

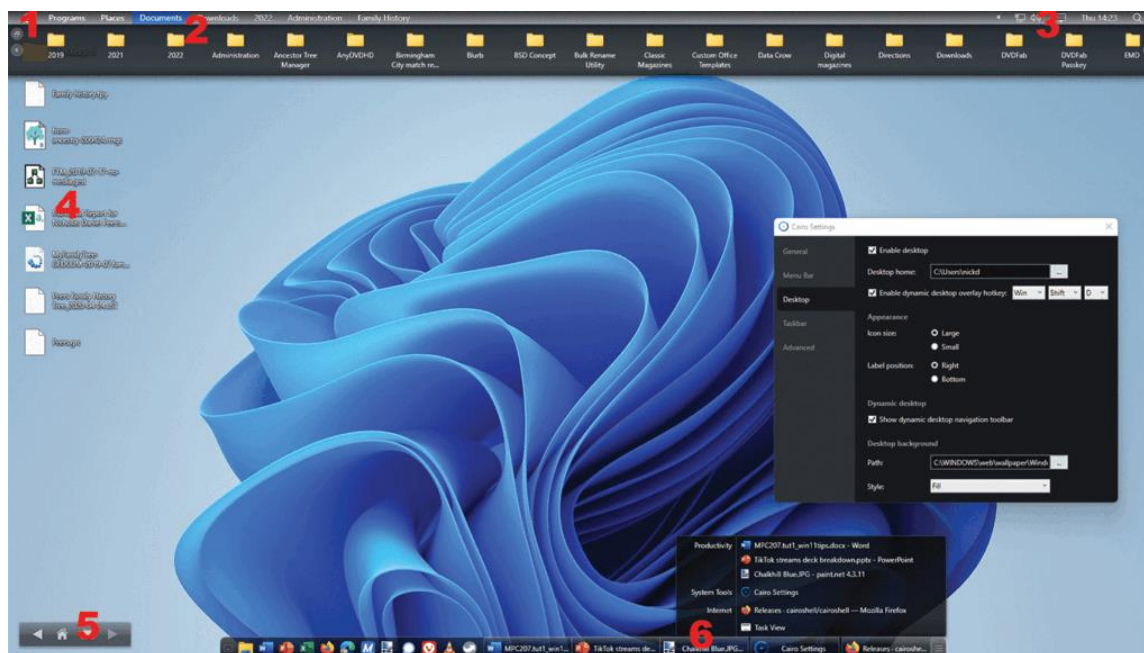
Hvis du mangler inspiration til Skrivebordets nye udseende, kan du lade Windows gøre arbejdet og vælge et færdigt tema. Du kan se en lille samling under "Personlige indstillinger" – klik på et af dem, og så bliver dit tapet og farveskema automatisk opdateret, således at det afspejler det nye tema.

Hvis du vil have adgang til flere temaer eller ønsker mulighed for at lave dit eget, klikker du "Temaer" efterfulgt af "Gennemse temaer". Disse temaer bliver installeret via Windows Store, og man kan finde mange alternativer online. Klik "Hent", vent på, at et tema bliver downloadet og installeret, og klik så "Åbn". Nu kommer du tilbage til "Temaer"-afdelingen, og det nye tema bør nu stå på listen.

Hvis du gerne vil gå videre, kan du eksperimentere med at oprette dit eget tema fra grunden. Øverst i "Tema"-dialogboksen finder du fire genveje til hver komponent – klik på dem efter tur, træf dine valg, og vend så tilbage til skærbilledet, hvor du klikker "Gem" og giver dit tema et navn. Nu fremgår det af listen og er parat til at blive valgt.

Hvis du har lyst til at udføre mere radikale ændringer af dit skrivebords udseende og måden, det opleves på, skal du bruge et program som WindowBlinds (94,99 kroner efter en prøveperiode på

30 dage, www.stardock.com/products/windowblinds). Her får du mere kontrol over, hvordan elementerne ser ud – for eksempel Start-menuen, Jobliste og dialogboks.

3 Rainmeter

Arbejder dit skrivebord virkelig på at gøre dig glad? Hvis svaret er nej, kan løsningen være Rainmeter (www.rainmeter.net). Dette populære og veletablerede open source-redskab giver dig mulighed for at lægge skræddersyede widgets oven på skrivebordet. Disse widgets kan vise alle mulige former for nyttige oplysninger, og nogle af dem er endda interaktive – for eksempel kan man med en widget søge på Google direkte fra skrivebordet. Det er lidt forvirrende, at Rainmeter kalder sine widgets for “skins” og samlinger af widgets for “suites”. Af hensyn til forståeligheden holder vi os til begreberne widgets og skins.

Download programmet, og kørs installationen. I de fleste tilfælde er standardvalgene tilstrækkelige, men læg alligevel mærke til funktionen “Launch Rainmeter on startup”, hvis du ikke er sikker på, at du vil bruge Rainmeter hele tiden.

Når installationen er færdig, lader du “Run Rainmeter” være tilvalgt og klikker “Finish”. Rainmeter bliver leveret med et enkelt skin – Illustro – og stiller som standard fire af sine syv widgets til rådighed. I midten af skærbilledet kan du se en velkomstboks med oplysninger og links til yderligere information, mens de tre andre widgets – Clock, System og Disks – ligger i skrivebordets øverste højre hjørne [Billede A].

4 Håndter skins

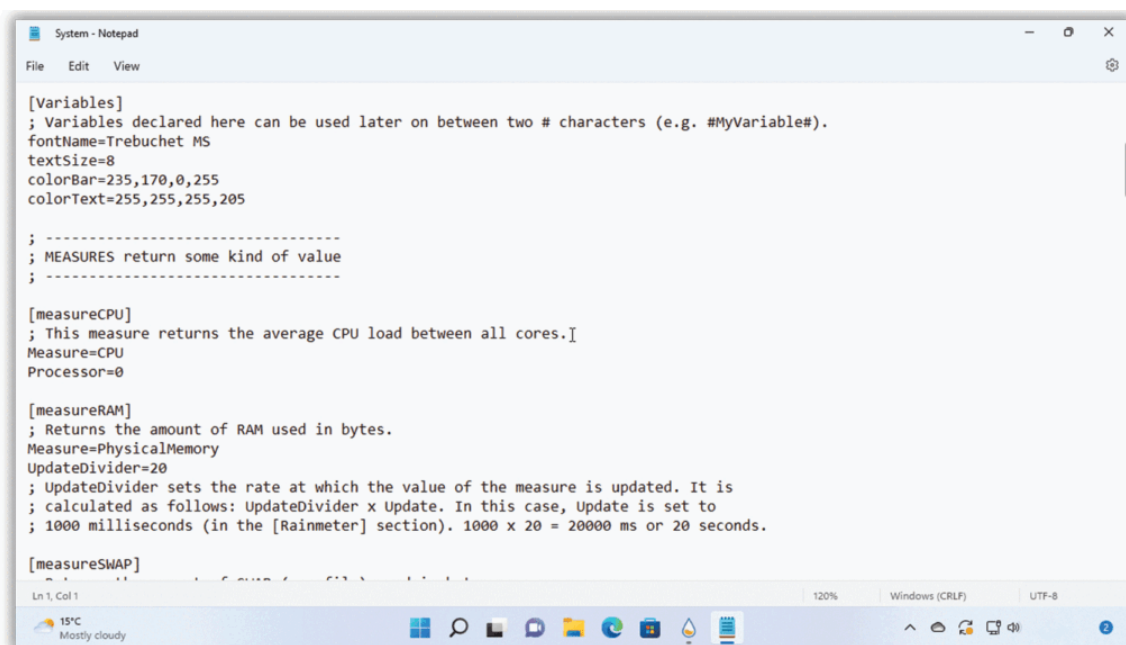
Disse widgets er alle flydende, og man kan derfor flytte dem ved at trække og slippe. De består af to grundelementer: Measures, der henter information fra forskellige kilder, og meters, der

bestemmer det, en widget viser, og den grundlæggende struktur (herunder frames, baggrunde, billeder, kort, knapper og så videre).

Hver widget leverer en blanding af information og links til andre elementer – for eksempel viser System ikke kun ens aktuelle brug af cpu, ram og swap, men hvis man klikker på dens overskrift, åbner den Jobliste. Tilsvarende vises disk-drevene C og D, og hvis man klikker på et af dem, bliver det åbnet i Stifinder.

Man kan flytte widgets rundt på skærmen ved simpelthen at trække og slippe dem. Man kan også højreklikke på dem og fremkalde en rullemenu med yderligere valgmuligheder. Vælg “Manage skin”, hvis du vil se “Manage Rainmeter”-dialogboksen [Billede B], som også er tilgængelig via Rainmeters ikon på Meddelelsesområdet. Her kan du nøjagtigt placere en widget ved hjælp af præcise koordinater, vælge en anden skærm at vise den på, indstille dens grad af gennemsigtighed og endda bruge rullemenuen “Position” til at “lagdele” den i forhold til andre widgets og skrivebordselementer.

Dialogboksen opregner alle tilgængelige widgets til det aktuelle skin, herunder dem, der endnu ikke er synlige. Når det gælder Illustro, er der yderligere widgets til at vise Papirkurvens tilstand, levere netværksoplysninger og give en hurtig og nem metode til at søge på Google uden at forlade skrivebordet. Åbn simpelthen den relevante mappe, vælg .ini-filen, og vis den ønskede widget ved at klikke “Load”. Klik “Unload”, hvis du vil fjerne nogen uønskede widgets fra skærmen (eller højreklik blot på en widget, og vælg “Unload skin”).


```
System - Notepad
File Edit View

[Variables]
; Variables declared here can be used later on between two # characters (e.g. #MyVariable#).
fontName=Trebuchet MS
textSize=8
colorBar=235,170,0,255
colorText=255,255,255,205

; -----
; MEASURES return some kind of value
; -----

[measureCPU]
; This measure returns the average CPU load between all cores.
Measure=CPU
Processor=0

[measureRAM]
; Returns the amount of RAM used in bytes.
Measure=PhysicalMemory
UpdateDivider=20
; UpdateDivider sets the rate at which the value of the measure is updated. It is
; calculated as follows: UpdateDivider x Update. In this case, Update is set to
; 1000 milliseconds (in the [Rainmeter] section). 1000 x 20 = 20000 ms or 20 seconds.

[measureSWAP]
; Returns the amount of swap space used in bytes.
Measure=PhysicalMemory
UpdateDivider=20
; UpdateDivider sets the rate at which the value of the measure is updated. It is
; calculated as follows: UpdateDivider x Update. In this case, Update is set to
; 1000 milliseconds (in the [Rainmeter] section). 1000 x 20 = 20000 ms or 20 seconds.

Ln 1, Col 1
120% Windows (CRLF) UTF-8
15°C Mostly cloudy
```

5 Rediger widgets

Du vil bemærke valgmuligheden “Edit skin” både i rullemenuen og inden i den “Manage Rainmeter”-dialogboks, der findes til hver widget. Når man vælger den, åbner du denne widgets

underliggende .ini-fil i din teksteditor – hvis der ikke sker noget, efter at du har klikket “Edit,” går du til fanen “Settings” og bekræfter stien til denne editor – lav den om til C:\Windows\System32\notepad.exe, eller klik “...”, hvis du vil vælge din egen teksteditor.

Som du kan se, rummer tekstfilen stort set alt, hvad man har brug for at vide om den pågældende widget, og den følger et logisk format:

Hvis du vælger en af de fire standard-widgets, får du en masse beskrivende information, der hjælper dig med at forstå, hvilke taster der gør hvad [Billede C], men meget af det er selvforklarende – for eksempel henfører X og Y til koordinater, mens W og H viser elementets størrelse, og Text er det, man ser på skærmen.

Efter at du har valgt dine ændringer, vælger du File > Save, og vender tilbage til “Manage Rainmeter”-dialogboksen og klikker “Refresh”. Den mængde information, som er defineret i .ini-filen, afgør, hvor konfigurerbar en widget er – nogle bidragydere giver flere muligheder end andre. Du vil måske konstatere, at nogle widgets såsom Disk har mere end én .ini-fil – det gør det muligt at konfigurere variationer (når det gælder Disk, viser denne widget kapaciteten af enten et enkelt drev eller to drev), men bemærk, at man kun kan indlæse én .ini-fil for en individuel widget ad gangen.

Hvis du ønsker flere skins, kan du gå ind på <https://docs.rainmeter.net/manual/skins> og gennemgå Rainmeters omfattende dokumentations- og referenceguide.

6 Hent flere skins

Der er ingen grund til at designe sine egne skins og widgets fra grunden – der findes bogstavelig talt hundredvis af skins på nettet med et næsten uendeligt udvalg af design. De er organiseret i lagre, og til Rainmeter findes der fem af dem. Du kan finde links til dem alle på www.rainmeter.net/discover, men langt det største er DeviantArts – klik på linket “Skins” under “Gallery Folders” for at kunne browse efter kategori. Når du vil se resultaterne, blader du ned og søger efter et link til en suites eller et skins egen side, der ofte ligger under GitHub.

Du vil se, at mange af disse skins har deres eget enestående væsen. For eksempel har Monterey Rainmeter-suite (se <https://github.com/creewick/MontereyRainmeter>) en serie af widgets i stil med macOS [Billede D].

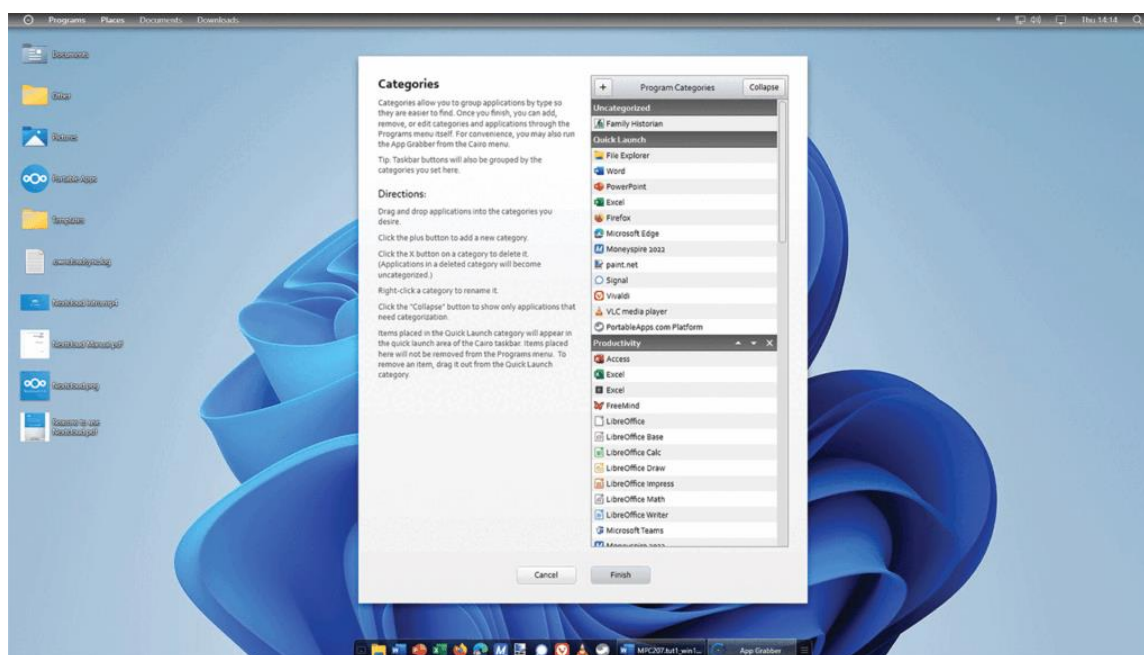
Skins er pakket som .rmskin-filer – download dem blot til din disk, dobbeltklik på filen, og følg anvisningerne på at installere et skin og eventuelle widgets, der følger med det – brug boksen “Load included skins”, hvis du ønsker at vise alle disse på skærmen efter installation.

7 Omdan dit Windows-skrivebord

Rainmeter giver dit skrivebord et nyt formål, men applikationen er stadig afhængig af eksisterende elementer såsom Start-menuen og Jobliste. Hvis du vil genopfinde den måde,

hvorpå man interagerer med skrivebordet, kan du kaste et blik på Cairo (<https://cairoshell.com>), som er både gratis og open source.

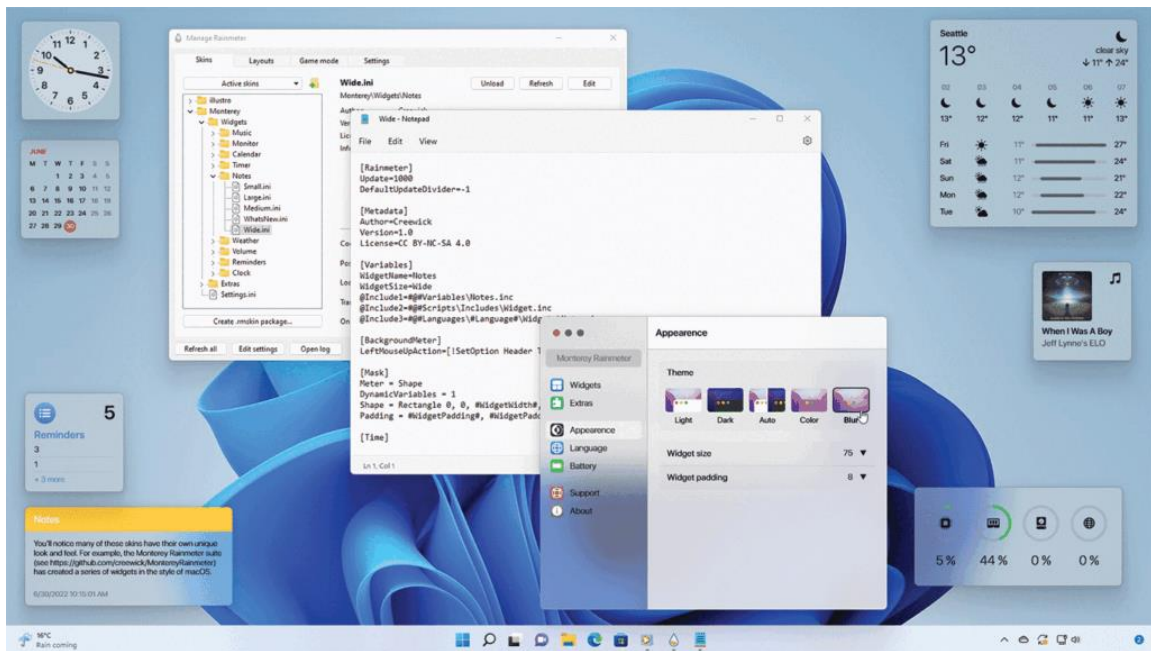
Efter download skal du blot køre installationen – bemærk, at hvis du kører Cairo i stedet for Windows Stifinder (og ikke blot lægger den ovenpå), mister du adgang til apps og funktioner fra UWP/Windows Store, og det er grunden til, at denne mulighed som standard er slået fra. Når du er færdig, lader du “Start Cairo Desktop Environment” være tilvalgt og klikker “Finish”. Windows Jobliste glider ud af syne, hvorefter Cairos skrivebord kommer frem, og du bliver ført gennem en velkomstguide.

8 Orden i sagerne

Efter guiden søger Cairo efter installerede programmer på computeren (herunder Windows Store-apps, hvis du ikke har udskiftet Windows Explorer). Træk apps fra panelet til højre, og fjør dem til “Programs”-menuen, eller træk dem til højre for at fjerne dem. Når det er gjort, klikker du “Continue”. Nu skal du organisere dine programmer i kategorier – Cairo prøver selv, men du kan lave dine egne ændringer [Billede E]. Træk og slip blot mellem kategorier, og klik “+” for at oprette en ny kategori. Brug op- og ned-tasterne til at ændre kategoriernes rækkefølge. Klik “Finish”, når du er færdig.

Nu befinder du dig på selve skrivebordet. Brug begreberne på side 29 til at lære Cairo at kende, og klik så på mappeknappen på navigationsbjælken for at vælge, hvilken mappe du vil se på det nye dynamiske Skrivebord. Dets indhold fylder hele skærmen – hvis der er for mange mapper og filer, kan du med rullebjælkerne nederst flytte rundt på dem. Du kan også klikke på Cairos menuknap og vælge Cairo Settings > Desktop tab for at skifte til små ikoner. Her kan du også slå den dynamiske funktion til og fra, og du kan vælge en ny standardmappe til Cairo.

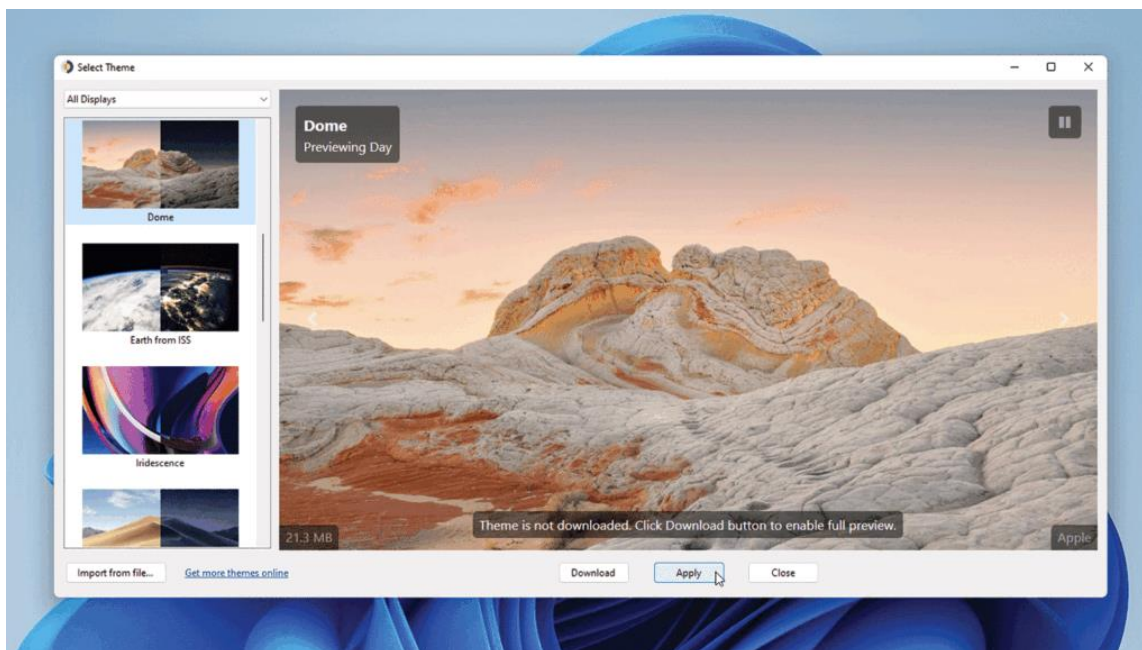
9 Flere justeringer

Med Cairos Settings-dialogboks kan du tilpasse andre aspekter af programmet – for eksempel skjuler Meddelelsesområdet som standard de fleste ikoner, men ved at gå til fanen “Menu Bar” kan man trække og slippe de ikoner, som man vil skjule permanent. Du vil også se, at man kan slå de fleste aspekter af Cairo fra og til. Hvis der er noget, du ikke kan lide, skal du blot fravælge de relevante bokse, så forsvinder de.

Hvis du ønsker at omarrangere programmer og kategorier, åbner du Cairo-menuen og vælger “App Grabber” for at hente den guide, du brugte tidligere. Cairo-menuen rummer også strømndstillinger, genveje til Run-kommandoen og en jobliste, plus – hvis du gerne vil vende tilbage til dit gamle skrivebord – den magiske “Exit Cairo ...”-kommando.

Dynamisk skrivebord

Er du misundelig på Mac-computernes dynamiske skrivebord? Det fungerer ved periodisk opdatering af tapetet på baggrund af tidspunktet og giver forskellige variationer af det samme billede, som afspejler solopgang, dagslys, solnedgang og til sidst nat.

Man kan emulere denne funktion på sit Windows-skrivebord med det gratis WinDynamicDesktop (<https://github.com/t1m0thyj/WinDynamicDesktop>). Download den portable app for at afprøve det, og brug så installationen til at gøre det til en permanent del af din pc, hvis du altså kan lide det, du ser.

Efter den første start oplyser du din placering, så Skrivebordet automatisk kan opdatere dynamisk med din tidszone og med årstiderne. Klik "OK". Nu får du forevist et udvalg af tapeter med dynamiske eksempler – macOS-brugere vil genkende de fleste af dem.

Klik "Download" efterfulgt af "Apply" for at udskifte dit tapet med et af dem, der følger med programmet, eller klik "Get more themes online", og få onlineadgang til over 200 temaer, hvoraf de fleste er gratis (ellers koster de typisk 1,49 dollar stykket). Efter download udpakker du .ddw-filen og klikker "Import from file" i WinDynamicDesktop.

Du finder flere funktioner ved at højre-klikke i WinDynamicDesktop Taskbars meddelelsesområde – inklusive mulighed for at ændre låseskærmens billede og skifte tema vilkårligt hver dag.

Tips til programmet Rainmeter

Når du har valgt, hvilke widgets du vil se, og har arrangeret dem, går du til fanen "Layouts" på "Manage Rainmeter"-dialogboksen.

Giv dit layout et navn, og klik "Save" – du kan gendanne det herfra, hvis du får brug for det.

Hvis Rainmeters måleredskaber interfererer med din fuldskærm-gaming, kan du manuelt frakoble dem, mens du kører 3D-fuldskærmsspil via "Game mode"-menuen på Rainmeters meddelelsesområde-ikon. Du kan konfigurere det, der sker – og få Game mode til at køre automatisk – ved at skifte til fanen "Game mode" og markere "Full-screen games".

Man kan tilføje yderligere programmer ved at markere "Additional process list" og skrive appens eksekverbare fil (program.exe) ind på listen. Brug "On start"-knappen til at afgøre, om alle eller kun udvalgte skins bliver fravalgt, og "On stop" til enten at gendanne det aktuelle layout eller indlæse et specifikt layout.

Til sidst skal vi overlade nogle af Rainmeters krav til beregning, tegning og hukommelseshåndtering til gpu'en. Det gør vi ved at markere "Use hardware acceleration" under "Settings". Man kan også konfigurere logging her, hvis man søger efter fejl.

Hvis du ønsker flere tips, kan du læse Rainmeters tips & tricks-dokumentation (<https://docs.rainmeter.net/tips>).